

Kalmar begravningsplatser

Kalmar begravningsplatser

Svenska kyrkan
KALMAR PASTORAT

Innehåll

En kyrkogård eller begravningsplats är först och främst en plats för sorg, minnen och eftertanke. Men med tiden har kyrkogårdarna fått flera funktioner. När städernas bebyggelse tätar blir kyrkogårdarna en fristad för djur och växter. Ofta finns stora träd och annan växtlighet som bidrar till att rena luft och ta hand om vatten. Människorna i staden använder platserna för rekreation. Här kan man få uppleva natur och kultur samtidigt som man får sin dagliga promenad.

Det finns tre kyrkogårdar i Kalmar. En av dessa, Gamla kyrkogården, anlades på medeltiden och är idag en ödekyrkogård. Södra kyrkogården, nära slottet, anlades på 1860-talet och Norra kyrkogården, utmed Norra vägen, som började byggas på 1910-talet. Norra kyrkogården består av flera delar som anlagts vid olika tider. Den senaste är Naturkyrkogården som stod klar 2020.

Inledning

Kyrkogården – en del av staden 4

Gravskick 6

Mångfald 8

Besökarnas påverkan 10

Begravningsverksamhetens
miljöarbete 12

Kulturmiljö 14

Kartor över Norra och Södra 16

Tidslinje 18

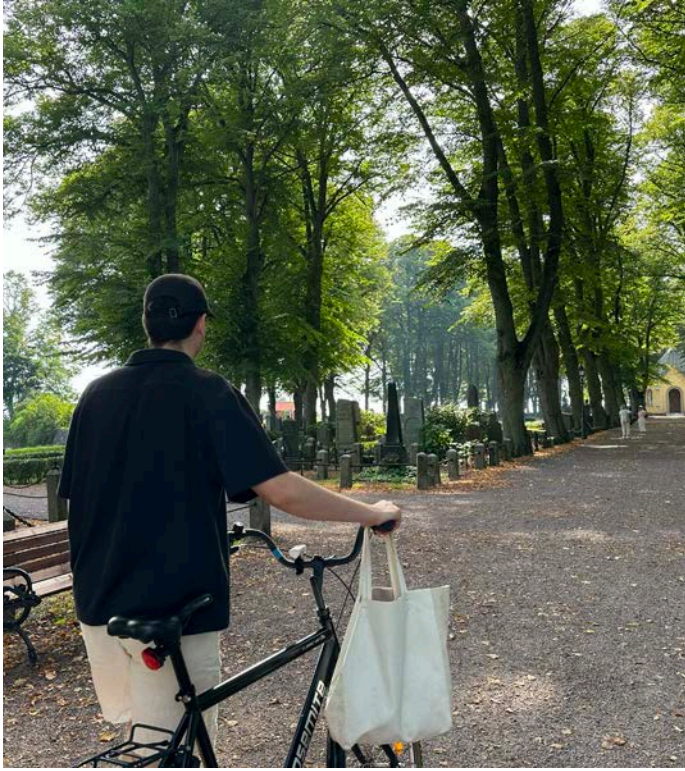
Kontakt 19

Kyrkogården - en del av staden

En stad behöver sina gröna andningshål. Privata trädgårdar är viktiga men det behövs också större sammanhängande ytor och det gör kyrkogårdarna viktiga. På kyrkogårdarna i Kalmar finns många stora gamla träd, vårdade gräsmattor men också mer vildvuxna partier, häckar och buskar, blomsterplanteringar och vilda blommor. De är viktiga för djur och människor men bidrar också till en bättre miljö. Idag finns flera underökningar som visar hur mycket koldioxid som stora träd tar hand om och hur deras skugga kan bidra till att sänka temperaturen under värmeböljor. Alla gröna, icke asfalterade eller hårdgjorda ytor, hjälper också till att ta hand om smältvatten och regnvatten. När skyfall sommartid blivit allt vanligare är det viktigt.

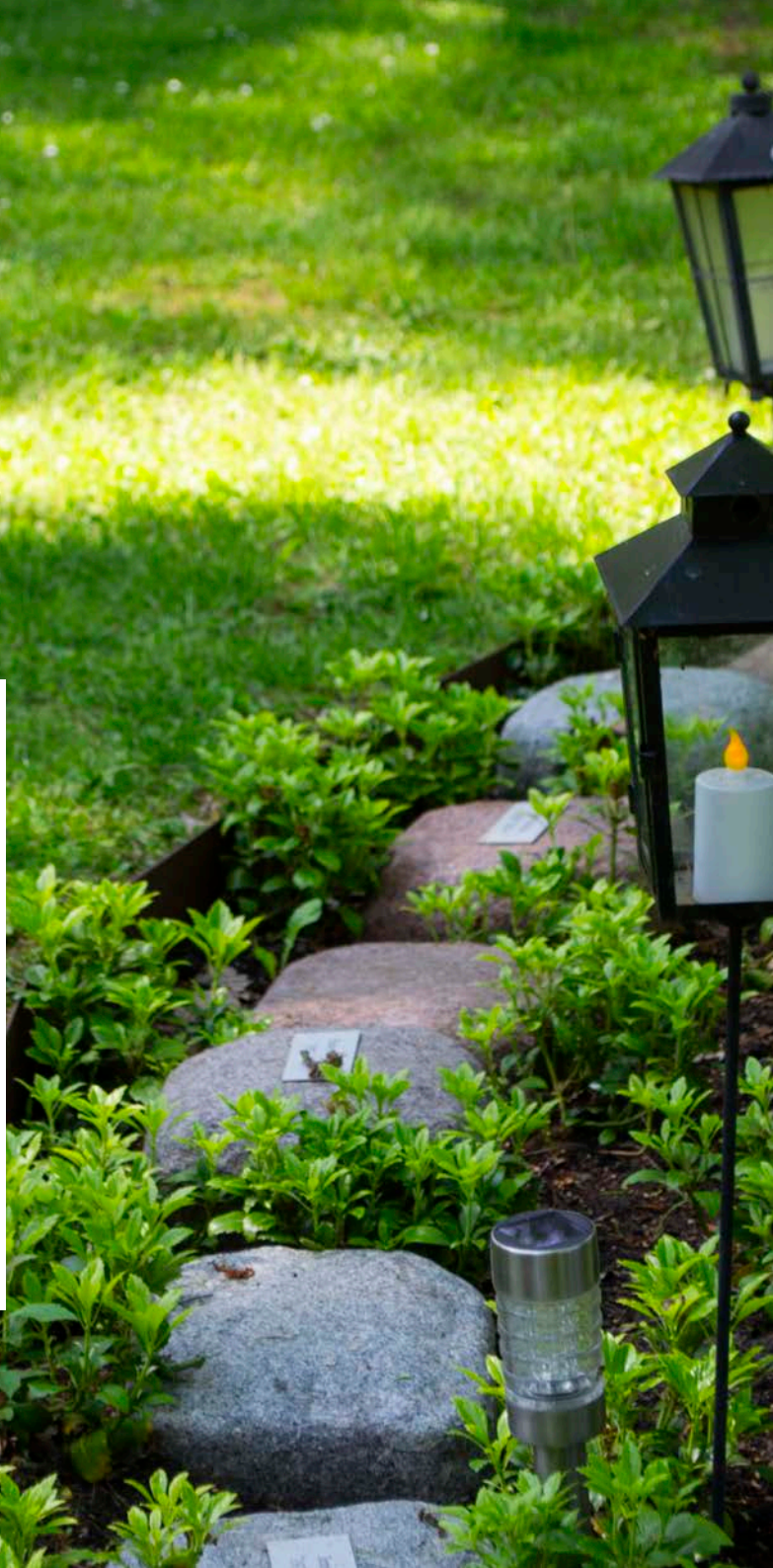
De flesta av oss tycker också om att vistas i naturen. Att ha tillgång till en park eller en kyrkogård uppmuntrar till att komma ut och röra på sig. Även när det gäller människors hälsa finns det idag många studier som visar att vi mår bra av att vistas i naturen. Att rörelse är viktig för hälsan vet vi sedan länge men det är också lugnet som många av oss hittar i naturen som bidrar till att vi mår bättre.

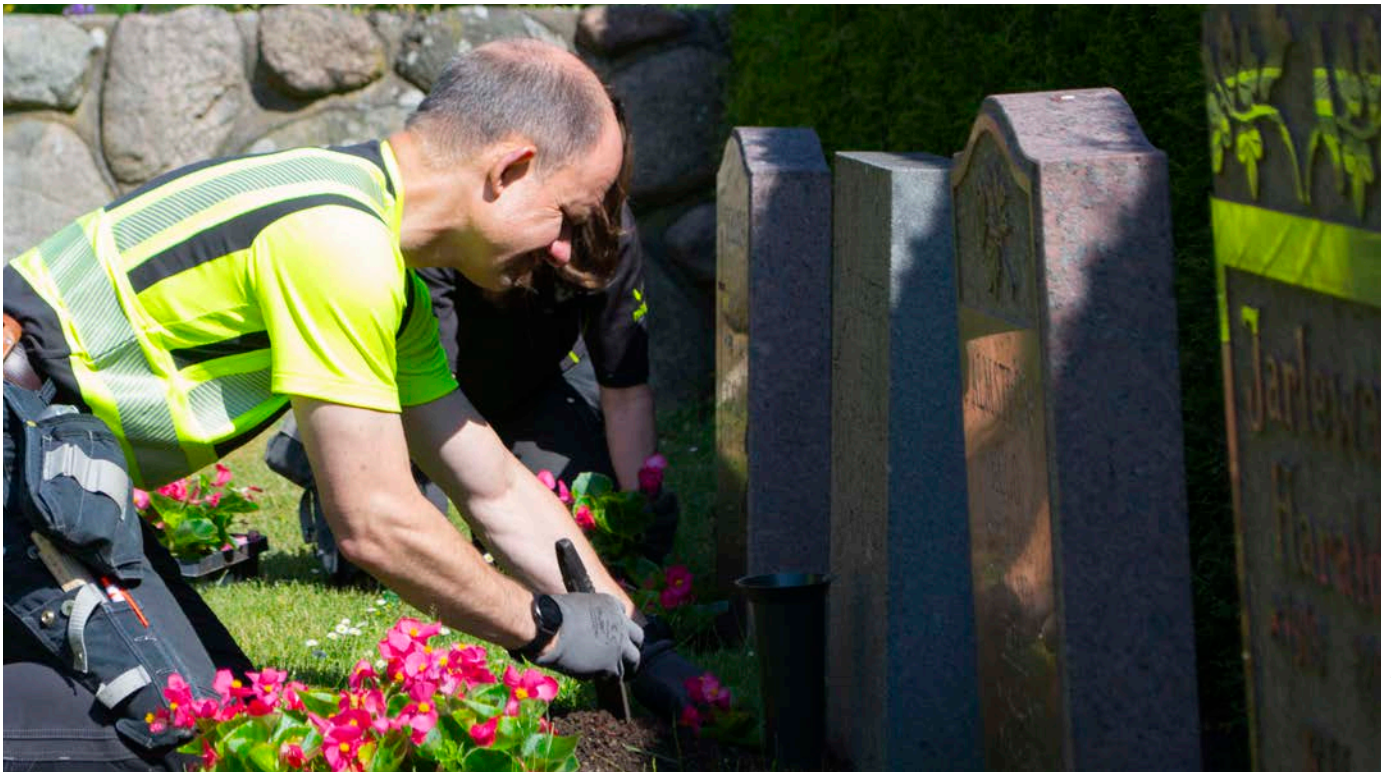

Gravkick

I Sverige har jordbegravning i en kista under lång tid varit det vanligaste sättet att begravas. Kring sekelskiftet 1900 växte eldbegängelserörelsen fram som förordade kremationer som ett så väl mera hygieniskt som utrymmesbesparande sätt att begravas. Oavsett vilket sätt man valde så var en gravplats för sig själv eller sin familj viktig. Under 1900-talet har flera alternativ utvecklats. Idag kan man i Kalmar gravsätta askor eller kistor i en anonym minneslund.

Här finns också begravningsformerna askgravlund med en gemensam plats för namnbricka och smyckning eller askgravplatser med gravvård och smyckningsplats. Framförallt på Södra kyrkogården har man arbetat med att iordningställa återlämnade gravplatser som små askgravlundar och askgravplatser.

Mångfald

I Kalmar och hela Sverige finns en stor mångfald av olika trosuppfattningar. Många av dem har skapat sina egna seder och bruk när det gäller begravningar. Olika sätt att ta avsked kräver att begravningsverksamheten är flexibel och kan möta de önskemål som finns. Idag är Skogssalen en konfessionslös lokal som kan anpassas för vilken typ av ceremoni man vill hålla. Många väljer att låta sig begravas på de invigda kyrkogårdar och begravningsplatser som finns. Men det finns också grupper som inte gör det. I Kalmar har vi två grupper som har egna begravningsplatser även om de ligger inom kyrkogårdarna.

På Södra kyrkogården finns sedan 1873 En judisk begravningsplats. Här har medlemmar i den judiska församling som fanns här i staden gravsatts. Församlingen är sedan 1991 nedlagd men den som önskar kan fortfarande få bli gravsatt här.

På Norra kyrkogården finns sedan början av 2000-talet ett område för muslimska trosbekännare. De senaste årens flyktingströmmar har gjort att många hamnat också i vår del av världen. Det märks också på våra begravningsplatser och i Kalmar har man nyligen utvidgat det muslimska området på kyrkogården.

För både judar och muslimer är det viktigt att begravas i mark som tidigare inte varit kyrkogård. För muslimer är det också viktigt att graven är vänd mot Mekka.

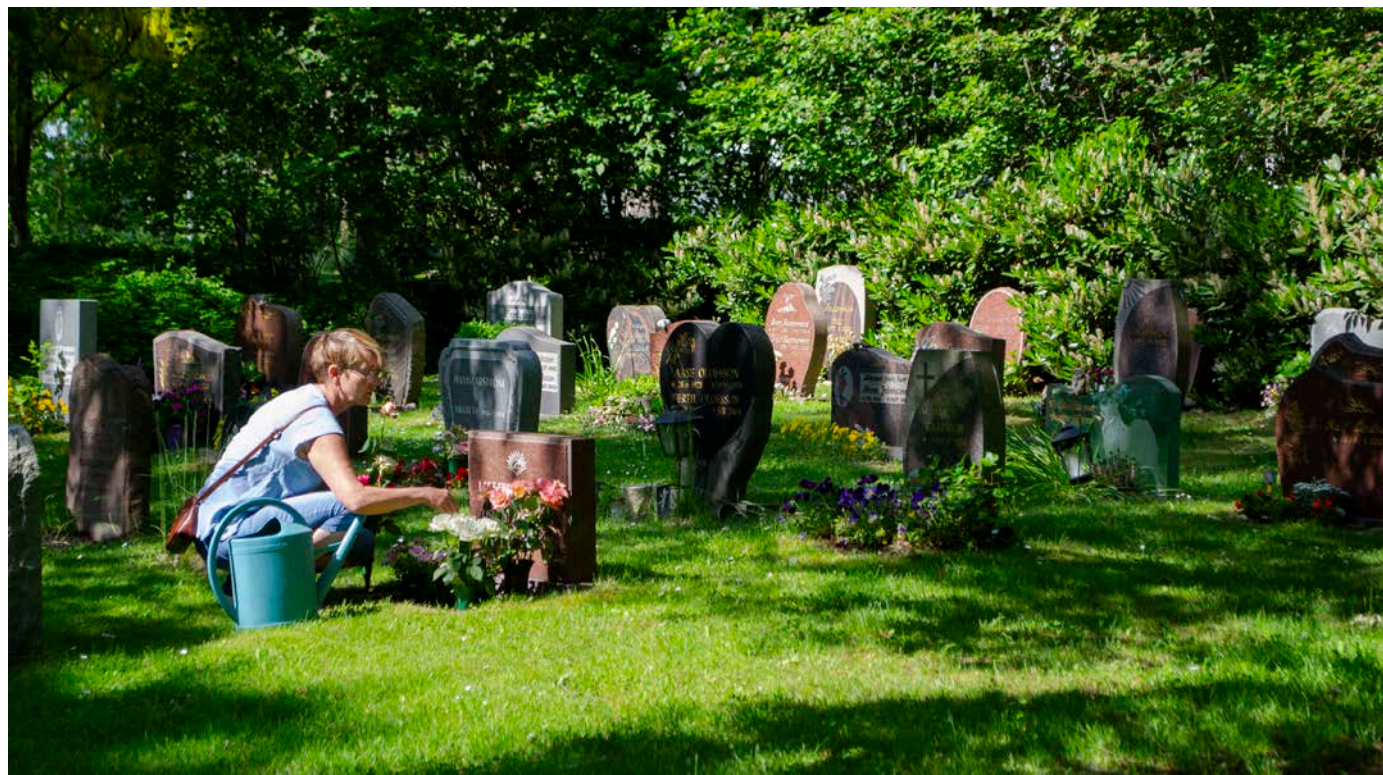

Besökarnas påverkan

Frågan om vår miljö kan kännas överväldigande stor men våra val gör skillnad.

Begravningsverksamheten i Kalmar har valt att arbeta aktivt med miljöfrågor och du som besökare på kyrkogården kan hjälpa dem i det arbetet. Att sortera ditt avfall på kyrkogårdens miljöstationer är en sådan sak. Allt växtmaterial tas tillvara och komposteras. Det får du som gravrättsinnehavare glädje av. På kyrkogården finns lådor med jord från komposterna tillgänglig för användning. Det bästa är att välja utsmyckningar som inte innehåller plast eller batterier men om man gör det är det viktigt att avfallet sorteras rätt.

Vårens och sommarens planteringsväxter är färgglada och vackra men tyvärr går det åt mycket energi, vatten och näring för att driva fram dem. På kyrkogården ersätter man idag ettåriga växter med perenner. Det kan också du som gravrättsinnehavare göra. Prata gärna med personalen på kyrkogården. De kan visa kyrkogårdens planteringar och berätta om växterna.

Begravningsverksamhetens miljöarbete

Begravningsverksamheten i Kalmar var faktiskt en av de första i sin bransch i Sverige som började arbeta aktivt med miljöfrågor. Det har inneburit att man slutat med att använda gifter och handelsgödsel. Fordon och maskiner är så långt möjligt eldrivna. Där det inte är möjligt använder man de bästa miljöbränslen som finns tillgängliga idag. På nya byggnader installeras solceller för att producera egen el. Inne i lokaler och på kyrkogårdarna byter man till LED-belysning för att spara energi. Man uppmuntrar också blomsterhandlarna att göra komposterbara binderier för att minska kyrkogårdens avfall.

Här i Kalmar som på många andra ställe väljer många idag att lämna tillbaka sin gravplats. Begravningsverksamheten får varje år ta hand om många gravvårdar som man inte längre har någon användning för. Därför arbetar man med att återanvända stenarna. Du som vill skaffa en ny gravvård kan ta kontakt med personalen på kyrkogården för att få veta mera om hur man gör.

Just nu arbetar vi med frågan att samla in och hantera dagvatten. Kalmar län har upplevt flera somrar med svår torka och vi måste i framtiden bli bättre på att ta hand om vårt vatten.

Kulturmiljö

Kyrkogårdarna i Kalmar har en spännande och intressant historia. Den sträcker sig från medeltidens Kalmar på Gamla kyrkogården till den nyanlagda Naturkyrkogården på Norra kyrkogården. En vandring över kyrkogårdarna berättar om stadens utveckling. Många kända och okända Kalmarbor med spännande och betydelsefulla levnadsöden ligger begravda på stadens kyrkogårdar.

Varje sommar ordnar begravningsverksamheten, i samarbete med Kalmar läns museum och teater-elever från Jenny Nyströmskolan, kyrkogårdsteater på någon av de tre kyrkogårdarna. Då berättar vi historien om några av dem som ligger begravda här. Intresset är stort och många vill veta mera. Därför finns nu en storymap för var och en av kyrkogårdarna. Via en QR-kod, placerad vid ingången till kyrkogården, kan du få veta mera om platsen du besöker. Det går också att scanna QR-koderna på sida 19.

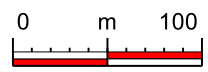
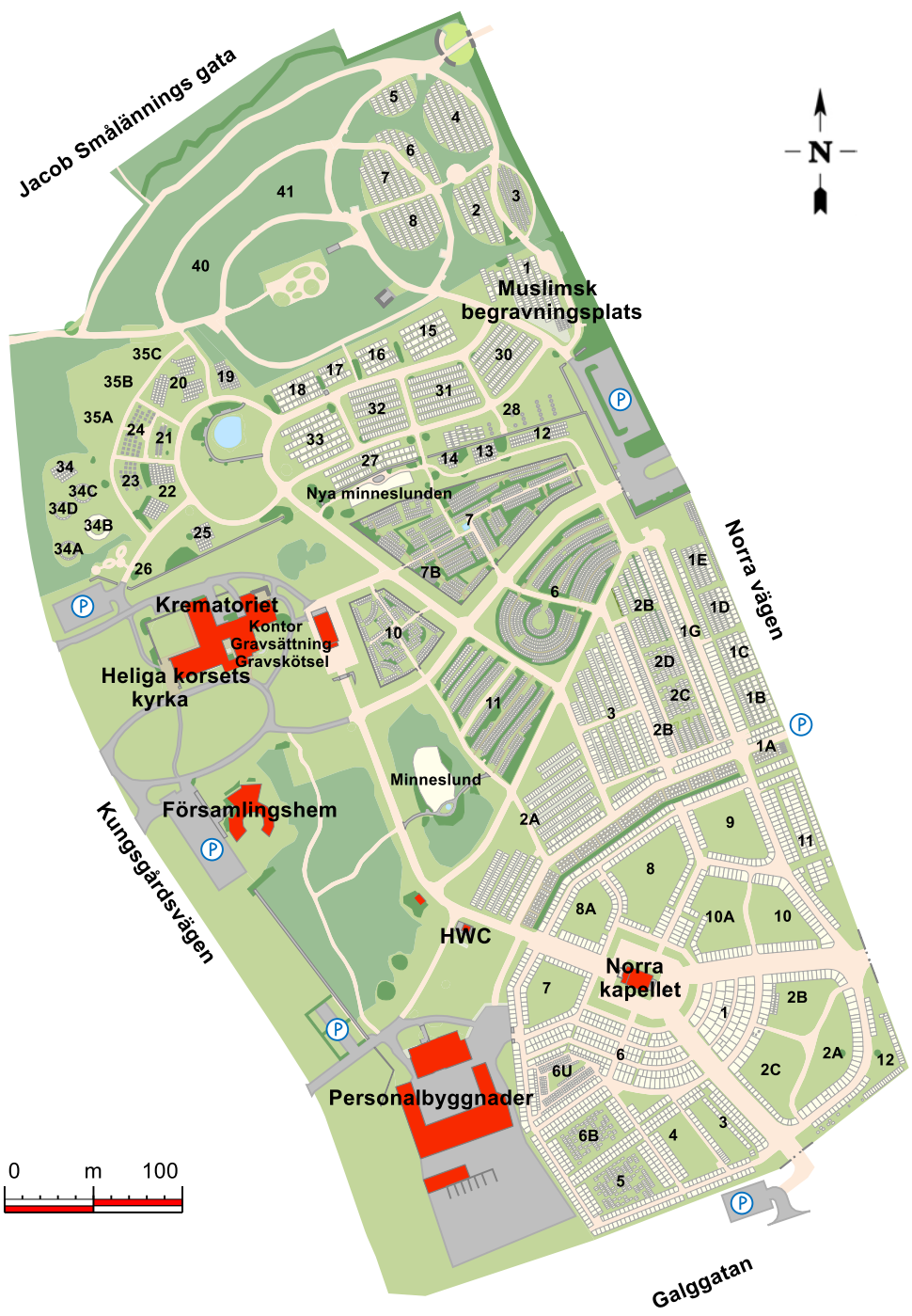

Södra kyrkogården

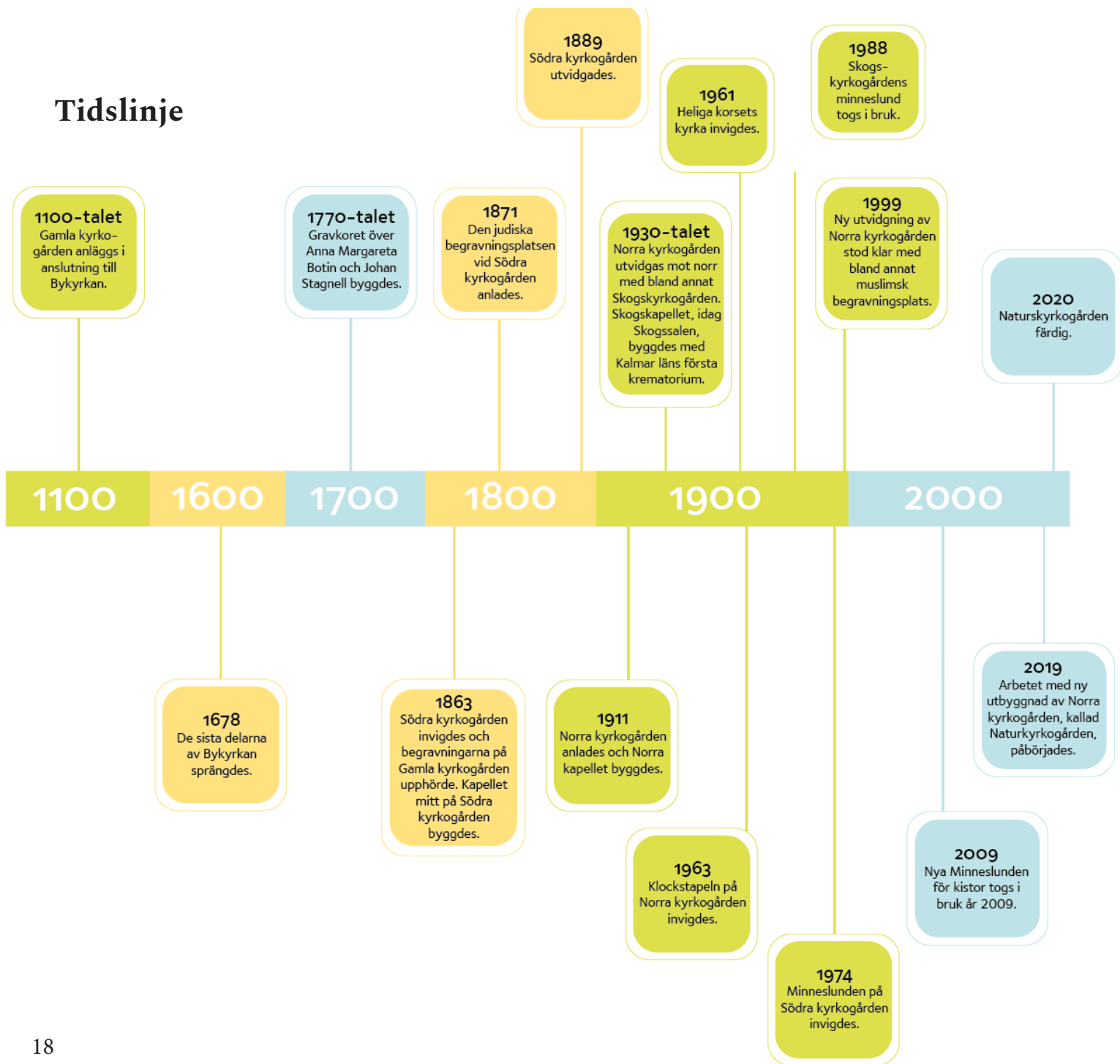
Karta över Gamla kyrkogården finns på sida 19

Norra kyrkogården

Tidslinje

Gamla kyrkogården

Storymaps

Scanna QR-koderna för att gå en digital guidad tur genom Kalmars begravningsplatser. Dessa QR-koder finns även placerade vid ingången till kyrkogårdarna.

Gamla kyrkogården

Norra kyrkogården

Södra kyrkogården

Kontakt

Adress Kungsgårdsvägen 2 C

Epost
kalmar.begravningsverksamheten
@svenskakyrkan.se

Telefon 0480-421408

Text Magdalena Jonsson,
Kalmar Läns Museum

Bilder och layout Isabell Karlsson,
Svenska kyrkan i Kalmar

Svenska kyrkan
KALMAR PASTORAT

